

Sveto pismo v pesništvu Vladimirja Truhlarja

(3. 9. 1912 – 4. 1. 1977)

Vrhunec svetopisemske motivike je v pesništvu Vladimirja Truhlarja. V svoje pesmi je ne vključuje samo kot okrasek, ki se ga dá z lahkoto izluščiti iz besedila, niti prepesnjevanje posameznih odlomkov mu ne zadošča vedno. Svetopisemsko snov svobodno preplete med seboj in jo tako pregnete s celo svojo bitjo, da postane samostojna kreacija, ne da bi s tem zapravil njeno judovsko in krščansko etično podstat. Za primer te vrste pesem *David in Duh* (Truhlar 1969, 29-30).

*V začetku je bila zemlja
pusta in prazna.
A že je plaval
nad vodami
od vekov snujoči
boji Duh.*

*Tebi dajal je
svežino pšeničnih las
in lepoto moči,*

*prebiral s teboj
v potoku kamne
za boj s Filistejcem,*

*te gibal
- kot giblje žar srca
po kupi južnega vina -
v pesem za Savla
in v ples
pred skrinjo zaveze,*

*ti pod šotorom
v svetlih zamaknjenjih
kazal
bodoče svetove.*

*A ko si tisti večer
stopil v veter terase
in se z nje zazrl
v kopajočo se
lepo Urijevo ženo,
si se začel trgati
iz dobrotnih
vezi Duha
in se trgal iz njih,
dokler nisi
ostal sam
s svojo temnoplamenečo
krvjo.*

*Ko je kri ugasnila,
je bilo tvoje srce
zemlja,
pusta in prazna,
in nad vodami
votla tišina
za izgubljajočim se
šumom
Duha.*

Na prvi pogled je pesem sestavljena iz dveh starozaveznih odlomkov, iz knjige o stvarjenju in o znamenitem kralju Davidu. Prva kitica se začne s prvo vrstico dobesedno po Svetem pismu, potem nekaj besed preskoči in se spet vrne

k sporočilu prvega odstavka in ga posreduje nekaj dobesedno nekaj po svoje. *“V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. Zemlja pa je bila pusta in prazna. Tema je bila nad globinami, in duh božji je vel nad vodami”* (1Mz 1, 1-2). V naslednjih treh kiticah se pesnik obrne k Davidu. V drugi kitici ga pesniško opiše, ne da bi se strogo držal svetopisemske predloge: *“Bil pa je rdečkast, lepih oči in zale postave”* (1 Sam 16, 12). Odločitev, da bo šel nad Filistejca Goljata, utemlji z drznostjo in pogumom, ki ju je gojil kot preprost pastir: *“Če je prišel lev ali medved in pobral ovco iz črede, sem tekel za njim, ga udaril in mu jo iztrgal iz žrela. Ako pa se je vzdignil zoper mene, sem ga zagrabil za grivo, ga pobil in ubil”* (1 Sam 17,34-35). Najpomembnejše pa je njegovo neomajno zaupanje v Boga *Potem je David rekel: ‘Gospod, ki me je rešil iz krempljev leva in medveda, me bo rešil iz rok tega Filistejca’* (1 Sam 17,37). Tretja kitica se spominja preproščine, s katero je David opravil v tem znamenitem boju. Odložil je bojno opravo, *“vzel svojo palico v roko, si izbral pet gladkih kamnov iz potoka in jih del v pastirsko torbo, v kateri je imel pračo, vzela pračo v roko in šel proti Filistejcu”* (1 Sam 17,40). Četrta kitica kaže Davida v tisti vlogi, ki mu je prislužila harfo, atribut, po katerem ga prepoznavamo v likovni ikonografiji:

Naj vendar veli naš gospod, in tvoji služabniki, ki so pred teboj, bodo poiskali moža, ki zna brenkati na harfo. /... / Savel je velel svojim služabnikom: ‘Priskrbite mi torej koga, ki zna dobro brenkati, ter ga k meni pripeljite!’ Nekdo izmed služabnikov je odgovoril: ‘Glej, poznam Isajevega sina iz Betlehema, ki zna brenkati; je hraber junak, izkušen vojak, zgovoren, lepe postave in Gospod je z njim.’ Savel je poslal k Isaju in sporočil: ‘Pošlji mi svojega sina Davida, ki je pri drobnici!’ (1 Sam 16,16-19; prim. 1 Sam 18,10; 19,9. 2 Sam 6,5,14-16,20-23).

Peta kitica se nanaša na Davidovo bivanje v hiši prerokov po begu od kralja Savla, ker mu je le-ta stregel po življenju (1 Sam 19,19-24). Vse

dotlej je Davida spremljal *“božji Duh”* (Truhlar 1969, 29), ko pa stori svoj greh: prešuštvo in umor (prim. 2 Sam 11), se mu odtegne. Tako se v šesti kitici sinusna krivulja pesmi prevesi navzdol, kar lirski subjekt spremlja z obžalovanjem. Davidov prestop ek doživlja kot strahotni polom, enak vesoljni katastrofi. Po prenehanju strasti, ki je pripeljala do nje, se v sedmi kitici pesnik vrne k obdobju stvarjenja (1 Mz 1,1-2), le da namesto *“božjega Duha”*, ki je bil *“vel nad vodami”*, zdaj vlada nad njimi *“votla tišina”* (Truhlar 1969, 30). Motivika iz Geneze daje pesmi okvirno kompozicijo, toda v funkciji antitetičnega paralelizma.

Pesnik Vladimir Truhlar se pri kompoziciji svoje prve pesniške zbirke ni oziral na svetopisemsko kronologijo, saj je pesem *Dekla Agara* (Truhlar 1969,71-72) s starozavezno umeščena med dve z novozavezno snovjo. Avtor že po stari navadi na začetku s povzetkom opozori bralca, na kateri odlomek svetega pisma se pesem nanaša (prim. 1 Mz 21,9-20), nato nekatere svetopisemske vrstice ponotranji v kontemplativnem doživljanju, izza katerega se svetlikajo nekatere svetopisemsko navdihnjene besedne zveze: *“ukaz Boga in meh vode in kruh”*, *“Sredi puščave / je v ukazu Boga / Agarin jok”*, *“oslabljeno dete v senci / in za streljaj daleč / Agarina misel: ‘Naj ne vidim, kako otroki umira!’* Pesem se konča z rešitvijo in obljubo tudi za tega Abrahamovega otroka:

*Nato je v zraku
sredi puščave
ukaz Boga
in v ukazu Boga
rdečkast pesek
in angel
in kruh
in klopotanje studenca
in obljuba nevidnih ust v vetru:
“Ta bo oče
mogočnega
naroda.”*

Pesem *Rebeka* (Truhlar 1969, 49–50) očitno nakazuje svojo povezanost s svetopisemsko predlogo, saj Truhlar na njen začetek postavi ustrezen odlomek: *1 Mojzesova knjiga 24, 1–61*. Že način citiranja namiguje in tudi primerjava besedil pokaže, da je to le simulacija izvirnika. V resnici je tudi ta del pesmi pesnikova samostojna kreacija, ki ima enako prejšnji pesmi paralelno antitetičen okvir, le da je njegovo sporočilo manj usodno, sploh pa se konča blagoslovljeno. Pesem se začne s kitico: “*V veri Abrahamovi / na hišnem pragu / so obrisi / odhajajočih velblodov, / vonj polja / in odsevi / rdečih zidov.*” Konča se na videz skoraj enako, toda z bistvenimi premiki: “*V veri Abrahamovi / na hišnem pragu / je v obrisih / prihajajoče Rebeke / vonjiva / in rdeča / sila / Boga.*” V pesem je v kitice nekaj dobesedno, nekaj nekoliko predelano vključen svetopisemski odlomek (prim. 1 Mz 24,42–47), ki je nosilec dogajanja, in himna dekliški lepoti. Mimo ženske ne gre tudi Modrosti posvečena pesem, ki se na Sveto pismo navezuje s prividom svetopisemskega navedka v začetku: “*Z Njim sem. Večna Modrost, igram se vse dni, igram po širni zemlji. Reki, 8,30–31.*” ((Truhlar 1969, 53–54), prividom zato, ker prav tako kot spredaj, ni dobeseden in ga oblikovno pesniško povzema. Pesem se z lirično spremljavo žanrsko-glasbene motivike popolnoma oddalji od naslovne teme in se spet vrne k njej v zadnjih vrsticah pesmi, kar ji spet daje okvirno kompozicijo: “*Godba na korzu / bo šla počivat / v godala. / A modrost / se bo drugje / dalje igrala, / drugje budila duha, / sočno vzgibavala / težo, luči / in šumenje / blage zemlje.*”

Sledi cikel petih pesmi, posvečenih Janezu Krstniku. Tako kot vse druge pesmi, so tudi te v svobodnem verzu, niti število vrstic v posameznih kiticah si med seboj niso enake. Subtilna pesniška govorica se najprej (*Krstnik v materi*) ustavi ob Marijinem obisku pri sorodnici Elizabeti (Lk 1,39–45) na Judovem,

ko še njeno nerojeno dete zazna izbranost galilejske deklice: “*Ko pa je k materi ob pregraji nad čisto gorico stopila Marija, se je v Duhu / prebudil v dan / z vetrom v trtju, / s pticami v luči, / majhnim božjim Sinom v bližini / in zatežil k Njemu.*” (Truhlar 1969, 59). To izjemno doživetje otroka v maternici Truhlar zavije v njemu lastno okvirno kompozicijo, ki ima tokrat kontrastivno nalogo: prej in potem novo porajajoče življenje ždi kakor seme “*v topli / hranljivi / zemlji*”. Pesem *Krstnikovo detinstvo* sledi svetopisemskemu zaledju (Lk 1,80) samo s kontrastivnim motivom puščave v poanti (Truhlar 1969, 61). Tretja pesem *Krstnik ob Jordanu* daje dojem svetopisemskega konteksta z motom na začetku – v enakem stilu kot spredaj – : “*Govoril je: Gadja zalega! / že je sekira nastavljena / drevesom na korenino. Luka 3,7–17*”, medtem ko v pesmi ni neposrednega stika s svetopisemsko snovjo; razen, kolikor ne štejemo sem neke silnosti v Janezovem značaju, ki pa je v Svetem pismu bolj očitna, medtem ko jo Truhlar prikazuje bolj pridušeno. Četrta pesem je oblikovano kot “*Krstnikovo pismo Kristusu*” iz ječe (prim. Lk 7,18–30). Medtem ko drugod lirski pripovedovalec govori o Janezu Krstniku v 3. osebi, se lirski osebek edino tu izpostavi v 1. osebi, in to v vsej svoji ranljivosti. O tem pričajo sintagme “*žeja / mojega srca*”, “*da žejnemu kamnu, / ki mu je pot / zadrževala trda roka, / pustiš / pasti / v Težišče.*” “*in moja rana / samotneje / zaskalela*”, “*Tu, v ječi, / je moja rana / plamen.*” (Truhlar 1969, 64, 65). V pesmi je kar nekaj sledov svetopisemske leksike: “*V puščavi / se je za dnevi, / za divjim medom*” (prim. Mt 3,4); “*Ko sem stopil pred množico / in Ti ravnal steze*” (prim. Mt 3,3); “*A ko si začel / izbirati Svoje, / da bi bili s Teboj, / si mene / obšel*” (prim. Mt 4,12–22); “*Tu v ječi / je moja rana / plamen*” (prim. Mt 11,2–3); “*slepi pojejo / v mladem gledanju, / hromi hodijo, / gobavim / se rane zapirajo, / škrlat grehov / belí se kot sneg*” (prim. Iz 1,18);

“ob Tebi in Tvojih; / z njimi si, / v senci smokev, / v žitu” (prim. Mt 21,20-21; Mr 4,28). Tudi zadnja pesem tega cikla z naslovom *Krstnikova smrt* ima, tako kot tretja, povzetek svetopisemskega odlomka: *Rabelj je glavo na pladnju / dal Salomi, Saloma pa materi. / Marko 6,17-28* (Truhlar 1969, 67), ki ji sledi zadnja Truhlarjeva pesniška meditacija, v kateri so tri glavne osebe te drame predstavljene s ključnimi besedami: “*pohotna pantomima ... Salome*”, “*prsti Herodiade ... s plenom*” “*Krstnikov poveljani glad*”.

Cikel *Desni razbojnik* je sestavljen iz šestih pesmi, le da so, razen zadnje, krajše. Ob prvi pesmi v ciklu le njegov naslov zagotavlja njeno svetopisemsko zaledje, drugače je bolj teološko zasnovana. Druga in tretja kitica lirsko komentirata “*zeleni pepel*”, ki se pojavlja v vseh treh kot barvno zaznamovano upanje za zavrženo bitje. “*Zeleni pepel / je povišan / na križ*.” (Truhlar 1969, 82). Pesniška pravica in svoboda ne dajeta jasnega odgovora, ali je “*zeleni pepel*” prisposoda za desnega razbojnika ali za Kristusa. Obema gre sočutje, ki ga lirski subjekt prosi zanj od “*grlice*”. Tudi 3. pesem nam tega ne razjasni: “*Kako tihi / so v zelenem pepelu / zasuti / vodnjaki!*” Šele ko se v 4. pesmi razleže klic: “*Gospod, spomni se me, / ko prideš v svoje / kraljestvo! / Luka 23,42*” (Truhlar 1969, 84), “*zeleni pepel*” izgine iz besednjaka pesmi, kar pomeni, da se je besedna zveza nanašala na “*svetega razbojnika*”, kakor ga zdaj imenuje pesnik, in zamenja jo drugačna barvna skala, “*zamolklordeči kes*” v 5. pesmi. Na začetku še ni “*nobenega belega klica / po živi / Vodi*”, s hrepenenjem po njej pride odrešitev. Cikel se končuje z blagoslovljeno obljubo: “*Še danes boš z menoj v raju. / Luka 23,43*”, kar za “*svetega razbojnika*” pomeni nov začetek, vendar je njegovo pričevanje o tem popolnoma odlepljeno od svetopisemske motivike.

Glede na Sveto pismo je logično, da je zadnja pesem v Truhlarjevi prvi pesniški zbir-

ki *V dnevih šumi ocean* posvečena Jezusu po *vstajenju* (Truhlar 1969, 94-95). Lirski subjekt ga nagovarja z ljubečim *Ti* in v drugi kitici povzame svetopisemsko poročila o tem nezaslišanem dogodku:

“*Ne prepoznavajo Te:*

zdaj si jim vrtnar, (prim. Jn 20,15)

zdaj prikazen, (Lk 24,23;37)

zdaj tujec na cesti v Emavs, (Lk 24,13-35)

zdaj tih neznanec,

ki v vlažnem svitu

gleda z obale

na trudne kretnje ribičev.” (Jn 21,1-14)

Razen tega svetopisemskega bloka pesem vsebuje še teološke in lirske motive, sestavljene v ubrano celoto.

Druga Truhlarjeva pesniška zbirka *Kri* nima pesmi s svetopisemskimi motivi, pač pa jih je precej v tretji s sinestetičnim naslovom *Motnordeči glas*, za katerega se pozneje iz pesmi *Kristus* (Truhlar 1979, 82) izkaže, da je metafora za Jezusa samega, njegov krvavi obraz. Izhodišče pesmi je v znamenitem začetku iz Janezovega evangelija: “*V začetku je bila beseda*” (prim. Jn 1,1-17): “*tisti Logos, / ki mu je v polnosti časov / zamolklordeči zven / stopil / v določeni glas / in v krvavi obraz / Jezusa.*”. V pesmi *Sveti duh* (Truhlar 1979, 85) sta svetopisemsko samo naslov in apostrofirana *Modrost* (prim. Mdr) v začetku njene druge kitice. V povzetku rečeno sta obe pesmi moderna, osebno presvetljena teologija krščanske duhovnosti. *Prvi učenci* (Truhlar 1979, 86-87) so pesem z že prepoznanim vzorcem: na začetku avtorsko prirejen, vendar teološko zanesljiv navedek iz Svetega pisma: “*Tako se glasi oznanilo, / ki ste ga slišali od / začetka: da naj ljubimo / drug drugega.*” (1 Jan 3,11)

Tako kot večina Truhlarjevih pesmi je tudi ta večplastna, vendar posebna v tem, da povezuje z učenci v eno vse tri Božje osebe: Sina, Jezusa Kristusa, ki ga metonimizira

“motnordeči” “glas”, (Svetega) “Duha” v bin-koštnem dogodku in ki razganja sebičnost posameznika za služenje drugim, in “dobroto Očeta”, vse to prepleteno z osebno izkušnjo avtorja kot člana Družbe Jezusove. Tej pesmi ne sledi brez razloga *Sveto pismo* (Truhlar 1979, 88), saj je njeno logično nadaljevanje. Iz njene vsebine se zdi, da ima avtor pred očmi izrecno Novo zavezo. Pesem je zgodovinsko-teološko pretresljiv in pesniško prepričljiv premislek o nastajanju svetih knjig krščanstva. Temelj sicer, toda nebogljen v primerjavi z globino, ki so ji bili prvi učenci priče: “*vse kar so mogli / izreči, / je bilo / kot skromen skalnat otoček, / ki se vedno zazira / le v svet pod seboj: /...*” *Visoka pesem* (Truhlar 1979, 96-97) je edina pesem v tej zbirki, ki se navdihuje ob Stari zavezi (prim. Vp), vendar je razen skupnih motivov iz narave, ki sta jih bogati obe pesmi, popolnoma samostojna stvaritev. *Blagor ubogim* (Truhlar 1979, 102-103) je pesem, v kateri kot lirski subjekt nastopa Jezus sam. Njegovih osmero blagrov z gore (prim. Mt 5,3-12) je kakor osem členov iz ustave. Toda Truhlar polaga Jezusu v usta po svoje pojmovano Jezusovo postavbo. V prvih štirih kiticah s simboli, “*dno*”, “*luč*”, “*žgano zlato*”, “*motnordeči glas*” v različicah ponavlja z njemu lastnim pesniškim jezikom, kar na koncu izrazi skrajno “ubogo”, kot da se hoče tudi v izrazu poenačiti z njimi, ko odvrže vsako metaforiko. V vseh šestih kiticah se namreč na njihovem začetku v funkciji anafore ponovi prvi blagor: “*Blagor ubogim*”, ki ga nato vsakič drugače razveže, toda po smislu z vedno enakim sklepom, ki sta v zadnjih dveh kiticah najbolj jasna: “*Blagor ubogim, / ker so z Menoj / in v Meni / z vsem, // blagor ubogim, / ker so posedli / zemljo.*” Ti dve kitici sta najbolj diskurzivni, v obeh je navzoča teološka vsebina, v zadnji pa bi lahko videli tudi socialno razsežnost. V pesmi je z motivom “*krvavo poveljčane službe ceste*” zaznati tudi osebno izpovedno noto, saj je zna-

no, da avtor ob vrnitvi v Slovenijo ni bil sprejet, kakor bi zaslužil.

Očitna grešnica (Truhlar 1979, 104-105) je naslov pesmi, ki se disciplinirano drži naslovne teme, vendar jo motivno sestavljata dva svetopisemska odlomka:

Jezus pa je krenil proti Oljski gori. Zgodaj zjutraj se je spet napotil v tempelj. Vse ljudstvo je prihajalo k njemu, on pa je sedel in jih učil. Pismouki in farizeji na lepem pripeljejo ženo, ki so jo zasačili pri prešuštvovanju. Postavili so jo v sredo in mu rekli: “Učitelj, tole ženo smo zasačili v prešuštvovanju. Mojzes nam je v postavi ukazal take kamnati. Kaj pa ti praviš?” To pa so rekli, ker so ga skušali, da bi ga mogli tožiti. Jezus se je sklonil in s prstom pisal po tleh. Ko pa ga niso nehali spraševati, se je zravnal in jim rekel: “Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo.” Nato se je spet sklonil in pisal po tleh. Ko so to slišali, so drug za drugim odhajali, od najstarejših dalje, tako da je ostal Jezus sam in žena pred njim. Jezus se je zravnal in jo vprašal: “Kje so, žena? Te ni nobeden obsodil?” Rekla mu je: “Nobeden, Gospod.” Jezus pa ji je rekel: “Tudi jaz te ne obsojam. Pojdi in odslej ne greši več!” (Jn 8,1-11).

Ko je bil v Betániji in sedel pri mizi v hiši Simona Gobavca, je prišla žena z alabastrno posodico dišečega olja iz pristne narde. Strla je posodico in ga izlila na njegovo glavo. Nekateri pa so bili nejevoljni in so govorili med seboj: “Čemu ta potrata dišečega mazila? Saj bi ga lahko prodali za več kot tristo denarjev in dali ubogim!” In hudovali so se nanjo. Jezus pa jim je rekel: “Pustite jo! Kaj ji delate težave? Dobro delo mi je storila. Re-veže imate namreč vedno med seboj, in kadar hočete, jim lahko dobro storite, mene pa nimate vedno. Kar je mogla, je storila. Že vnaprej mi je mazilila telo za pogreb. Resnično vam povem: kjerkoli po svetu bodo oznanjali ta evangelij, bodo pripovedovali tudi to, kar je ona storila, njej v spomin.” (Mr 14,3-9).

Truhlar izhaja iz podmene, da gre v obeh evangelijskih odlomkih za eno in isto ženo. Začetek pesmi je v znamenju srečanja z Njim iz prvega odlomka. Jedro pesmi je drugi evangelijski odlomek – seveda popolnoma v Truhlarjevem stilu, kar pomeni, da sledi predvsem notranjemu doživljanju zunanjega ženinega ravnanja. Še zmeraj namreč v njej odmevajo Njegove besede: “... ker je mnogo ljubila’. /... / ‘Pojdi v miru,’ / ... /”. S temi besedami se motivika drugega odlomka vrača k prvemu, iz česar se vidi njena okvirna kompozicija.

Pesem *Emavs* (Truhlar 1979, 106-107) se zvesto drži svetopisemske predloge (prim. Lk 24, 13-35) z vidika enotnosti snovi, vendar je s Truhlarjevo lirično otožnostjo in globoko vero, ki jo pesniško razodeva izbrano besedišče, popolnoma avtorsko delo. O tem priča tudi zdaj zanj že prepoznaven simbol za drugo Božjo osebo:

*In bolj ko jima
pismo odpira,
bolj se jima
pogled odstira
na motno rdečo
Besedo
v dnu.*

Zdaj ko vemo, koga simbolizira naslov *Motnordeči glas*, je več kot primerno, da se zbirka konča s pesmijo *Sveti Pavel* (Truhlar 109-112), ki je najdaljša v njej. Že to daje slutiti veliko pesnikovo naklonjenost velikemu teologu in misijonarju s sporočilom: “Jezus je Maziljenec” (Apd 9,20-22). Pesem prežemajo za Pavlovo življenje in poslanstvo karakteristični motivi iz njegovih pisem in Apostolskih del. Kako ga na poti v Damask, kamor – še kot Savel – hiti preganjat kristjane, oslepi močna svetloba (prim. Apd 9,1-19) “in skozi širno negibno brezbarvje zamolklo rdeče završi: ‘Jaz sem Jezus, / ki ga poz-

naš, / ki ga preganjaš.’” (Truhlar 1979, 109). Vse, kar temu sledi, preskoči in že ga najdemo v omenjenem mestu in drugod kot oznanjevalca Kristusa do skrajnih meja svojih moči, da ga prevzame globoko spoznanje: “‘Saj ne živim več jaz, / v meni živi Kristus, / glas, / svetloba, obraz.’” (prim. Gal 2,20). Naslednja kitica povzema Pavlove zgode in nezgode na njegovih poteh in plovbi zgolj s ključnimi besedami (“Z njim / stopi v svet, / v nevarnosti med čermi, / v ječe, upore, / v noči na deski / razbite ladje, / v mrazove in lakoto.”), ki bralce ali poznavalce Svetega pisma povežejo z njegovo ustreznostjo vsebino (prim. Apd 13-28). Jezuitu Truhlarju je seveda še posebej blizu Pavlova misel o odrešitvi ne le človeka, ampak celotnega stvarstva (prim. Rim 8,20-23), ne le zato, ker vidi v naravi toliko lepote, o čemer priča njegove pesmi same, ampak tudi zaradi ignacijanske¹ duhovnosti, katere temeljno geslo je: vse v večjo Božjo slavo: “A ne le srca, / tudi zemlja, / tudi skale, / trave in pesek / prislubnejo, / ko govori: ‘Vse je po njem / in zanj, / vse ima v Njem, / v Njegovem glasu, / v Njegovi luči, / svoj obstoj.’” (Truhlar 1979, 111). Zadnja kitica je posvečena Pavlovi smrti z obglavljenjem v Rimu: “Zemlja, gorka zemlja, / poslušaj, / strmi, / dokler tiho, / v sveti grozi, / ne posrka / njegove krvi – // krvi: / vse iz glasu / iz motno rdeče luči.” V sklepu pesmi avtor združi v novega poprej v zbirki samostojna simbola, sinestezijo “motno rdeči glas” in “luč” v novega “motno rdečo luč”, ki je znamenje navzočnosti Najsvetejšega v naših cerkvah.

Ustrezni:

Truhlar 1969: Vladimir Truhlar, *V dnevih šumi ocean*, Celje, Mohorjeva, 1969.

Truhlar 1979: Vladimir Truhlar, *Motnordeči glas*, Ljubljana, samozaložba, 1979.

1. Ustanovitelj Družbe Jezusove je Ignacij Loyolski.